

AMMATILLISEN KOULUTUKSEN TUTKINTOJA EI PIDÄ LYHENTÄÄ

Ammatillinen koulutus on keskeisessä roolissa Suomen kilpailukyvyn ja elinvoiman turvaamisessa. Seuraavalla hallituskaudella ammatillisen koulutuksen rooli korostuu ratkottaessa yritysten kasvun esteenä olevaa osaajapulaa. Osaajia tarvitaan pikaisesti muun muassa sosiaali- ja terveys-, ravintola- ja catering-, kone- ja tuotantotekniikan sekä sähkö- ja automaatioalalle. Osaajapulaa ei kuitenkaan pidä lähteä ratkomaan millä tahansa keinolla eikä varsinkaan osaamistasoa laskemalla.

AMKE ja OAJ eivät pidä mahdollisena eivätkä tarpeellisena valtiovarainministeriön ja osan puolueista esittämää ehdotusta, että tutkintoja voitaisi muuttaa kaksivuotiseksi, jotta nopeutetaan siirtymää työelämään.

Osaamisperusteisessa ammatillisessa koulutuksessa opiskeluaika määräytyy yksilöllisen opiskelutarpeen, -vauhdin sekä erityisesti nuorilla sosiaalisten- ja työelämä taitojen kehittymisen mukaan. Suorittamisajasta ei pidä säätää lailla. Koulutusta on myös jo nyt mahdollista toteuttaa työssä ja sen ohella. Opiskelijan on muun muassa mahdollista suorittaa opintonsa vaikka kokonaan oppisopimuksella ja olla näin heti työelämän käytettävissä.

Ammatillisen koulutuksen tehtävä ei ole antaa vain valmiuksia työelämään, yrittäjyyteen ja elinikäiseen oppimiseen. Sen tehtävänä on antaa myös jatko-opintokelpoisuus, tukea opiskelijoiden kehitystä hyväksi, tasapainoisiksi ja sivistyneiksi ihmisiksi ja yhteiskunnan jäseniksi sekä antaa opiskelijoille ammatillisen kehittymisen, harrastusten sekä persoonallisuuden monipuolisen kehittämisen kannalta tarpeellisia tietoja ja taitoja. Kaksivuotiset tutkinnot romuttaisivat osaamistason, jatko-opintokelpoisuuden sekä muut ammatillisen koulutuksen tavoitteet.

Tutkintojen lyhentämisen sijaan työelämään siirtymistä voidaan nopeuttaa oppisopimuskoulutuksen lisäksi hyödyntämällä nykyistä paremmin tutkinnon osia ja osatutkintoja. Näin vastataan joustavasti yksilön ja työelämän tarpeisiin. Jopa säännellyissä ammateissa kelpoisuus voidaan määritellä tutkinnon osien avulla, esimerkkinä mainittakoon hoiva-avustaja.

Ammatillisesta koulutuksesta ei ole varaa leikata

Työelämän osaamis- ja työvoimatarpeet muuttuvat nopeasti. Pidämme käsittämättömänä valtiovarainministeriön esityksiä leikata aiemmin ammatillisen tutkinnon suorittaneisiin kohdistettua rahoitusta tai asetetaan lukukausimaksut, jollei päällekkäiskoulutus muutoin vähene. Ammatissa on vaikea selvitä ilman jatkuvaa oman osaamisen kehittämistä. Työllistyminen tai muuttuvan työn vaatimuksista selviytyminen voi vaatia uuden tutkinnon suorittamista. Säänneltyyn ammattiin, kuten sähköasentajaksi, ei esimerkiksi ilman tutkintoa voi siirtyä.

Ammatillista koulutusta ja sen tuottamaa osaamista tulee arvostaa, eikä heikentää järjestämisedellytyksiä. Korkeakoulutuksen sijaan monelle ammattiosaajalle luonteva väylä osaamistasonsa nostamiseen on ammatti- tai erikoisammattitutkinnon suorittaminen. Myös korkeakoulututkinnon suorittaneella tulee olla tarvelähtöinen mahdollisuus suorittaa ammatillinen tutkinto, joista johtamisen erikoisammattitutkinto on yksi suosituimpia.

Kannanotto 20.4.2023

Lisätiedot

Veli-Matti Lamppu,
toimitusjohtaja
puh. 050 344 2554
veli-matti.lamppu(at)amke.fi

Nina Lahtinen,
koulutuspolitiikan johtaja
puh. 020 748 9639
nina.lahtinen@oaj.fi